

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף יט

👉 בדף זה הגמרא מביאה סוגיות ומושגים מכמה מסכתות בש"ס, ננסה לבארם בקצרה בעזרת ה':

תודוס איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול גדיים מקולסין בלילי פסחים: את קרבן פסח היו צולים 'מקולס' - שלם וכרעיו וקרבו תלויים מבחוץ, והוא נצלה ונאכל בַּק בירושלים. תודוס הנהיג ברומי לצלות גדי מקולס בליל פסח, זכר לקרבן פסח. שלח לו שמעון בן שטח שראוי לנדוד אותו על כך, שאנו חוששים שיבואו לטעות ולומר שמותר לאכול קדשים מחוץ לירושלים.

תנורו של עכנאי: התנורים בזמנם היו עגולים, והיו בונים אותם מטיט ואח"כ מצרפים אותם בכבשן. תנור כזה שנטמא, אין לו טהרה במקוה וצריך לנתוץ אותו. הנידון כאן הוא במקרה שהתנור נטמא, ונתץ אותו ע"י שחתך חוליות עגולות (= טבעות) לרחבו של התנור, ואח"כ חיבר את החוליות ע"י ששם חול ביניהם, וכך חיבר את התנור. רבי אליעזר סובר שתנור כזה לא יכול לקבל טומאה, כיון שהחול לא נצרף בכבשן והוא נחשב כ'כלי אדמה' שאינם מקבלים טומאה, וחכמים סוברים שהוא נחשב כמו כְּלִי חרס שיכולים לקבל טומאה.

בית הפרס: שדה שהיה בה קבר, והשדה נחרשה עם הקבר שבתוכה. מדאורייתא השדה טהורה, ורבנן טמאו את השדה מחשש שמא שכשחרשו את השדה נחרש גם הקבר והתפזרו העצמות, וכשילך בשדה יזיז עצם כשעורה, ויטמא. ('עצם כשעורה' הוא שיעור של טומאה למסיט / מזיז עצם).

מְנַפֵּחַ אדם בית הפרס והולך: רבנן התירו לאדם שהולך לשחוט קרבן פסח ללכת בבית הפרס, ע"י שמנפח בפיו (וי"א במפוח) על האדמה שלפניו, כדי לראות האם יש שם עצם כשעורה.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

בית הפרס שנקדש טהור: שדה שהיא 'בית הפרס' והרבה אנשים הולכים שם ברגליהם, אנו תולים ואומרים שכל העצמות התרסקו ואין שם יותר עצם כשעורה, ולכן השדה טהורה.

אמר רבי אלעזר בר צדוק מדלגין היינו על גבי ארונות של מתים לקראת מלכי ישראל: מדאורייתא אהל שיש בו חלל טפח חוצץ מפני הטומאה, והמאהיל עליו טהור. ואם אין בו חלל טפח אינו חוצץ, והמאהיל עליו טמא כיון שהטומאה בוקעת ועולה עד לרקיע. רבי אלעזר בר צדוק היה כהן ואסור היה לו להיטמא למתים, ואמר שרבנן התירו לדלג מעל ארון של מת כדי לראות את מלכי ישראל (ואפילו מלכי הגויים), כיון שלרוב הארונות יש חלל טפח והם חוצצים, ורבנן גזרו טומאה על הארונות שיש בהם חלל טפח משום הארונות שאין בהם, ומשום כבוד מלכים לא גזרו.

